

RENDANG

(Een Nederlands-Indisch familiediner)

Eenakter

door

HOLGER BAKKER

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **RENDANG** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **HOLGER BAKKER** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

© **2025 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv**

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, generale repetities met publiek, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **5** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,

E-mail: rechten@toneelfonds.be. Telefoon (03)3.66.44.00.

Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

PERSONEN:

Anton – is de gastheer. De kok van de avond. Uitgesproken en vrolijk gaat hij in het dagelijks leven voorbij aan het drama ‘Indië’ dat zijn broer en zus veel dieper voelen dan hij.

Ester – is de vrouw van Anton. De gastvrouw van de avond. Bemiddelend in het gezin, maar wel met een uitgesproken mening en gericht op de gemoedstoestand van anderen.

Sandra – de zus van Anton en Peter. Deel van het ‘Indische’ gezin. Single tegen haar wil. Uitgesproken en zeer expressief, emotioneel minder stabiel, zoekt de randen van de conversatie op.

Peter – is de oudste zoon. De drager van het ‘Indische leed’, tenminste in zijn eigen beleving. Hij leeft voornamelijk in zijn eigen gesloten wereld, stil en lijdend. Leeft af en toe op, maar maakt geen echte verbinding meer.

Lien – de lieve zorgzame vrouw van Peter. Zij lijdt door Peter mee met hem en de familie/geschiedenis. Ze voelt zich alleen en door haar man ‘verlaten’. Zij ziet dat het ‘Indische zwijgen’ onontkoombaar bezitneemt van haar man Peter die haar langzaam verlaat.

DECOR:

De sfeerinvulling is vrij. Dit kan van een gezellig gevulde huiskamer tot een gestileerde, kale, kubistische ruimte.

Centraal element op het podium is een grote eettafel voor minimaal 6 personen. Aan deze tafel kunnen de personages zitten. Er kan ook gekozen worden voor een hoger model tafel waaraan personage staan.

De eettafel kan geplaatst worden op een open toneel of bijvoorbeeld in een kubistische ruimte die de woonkamer voorstelt.

Vanuit de zaal gezien rechts is de voordeur waardoor personage binnenkomen.

Links is de deur naar de keuken.

Er is een mogelijkheid om de kubus midden op het podium te plaatsen zodat zichtbaar is dat personages arriveren, en in-uit de keuken gaan.

De ruimte aan de zaalkant is bedoeld als 'naar buiten kijken en lopen'.

Vanuit de zaal gezien verdwijnt Peter eerst naar linksvoor op de podiumrand en loopt voorlangs. Hij verdwijnt rechts in de coulisse.

(Lien staat alleen in een leeg, duister decor)

LIEN: Eigenlijk heb ik zolang ik Peter een beetje ken, geweten dat dit moment zou komen dat hij onverwacht in het niets verdwijnt.

Ook wij konden er niet over praten, want dan lok je het uit.

En ja ik voel me schuldig. Omdat ook ik hem niet heb kunnen helpen om dit trauma naast zich neer te leggen. De wreedheid vrat hem op.

In alles, in al zijn vezels WIST hij dat het verdriet ook in zijn lichaam zat. Daar had hij geen onderzoek voor nodig. Het is er gewoon. Het nestelt zich en vandaaruit kan het groeien, GROEIEN, het wordt groter en groter.

Het was het jaarlijkse familiediner op de sterfdag van Peter zijn vader.

(Anton en Esther zijn gastheer van het familiediner.

Licht gaat aan, Esther en Anton zijn er al-lopen wat rond – tafeldekken enz.

Peter en Lien komen aan.

Bij de 'buitendeur')

ESTHER: Hee Peter, *(knuffelt kort, Peter loopt door de kamer in)* dag Lien, *(kus, kus)* dag schat, wat fijn dat jullie er zijn.

Het is toch altijd een eind rijden, he?

Jij ziet er ook goed uit!

LIEN: Ja dank je Esther, voel me ook alweer een stuk beter. Hoewel ik elk jaar als een berg tegen deze dag opkijk, ik vind het fijn om jullie weer te zien.

ESTHER: Een jaar vliegt om he?

Wijn?

LIEN: Graag!

Wat een plek is dit toch...

Hier heb je tenminste de ruimte om te ademen en wat een uitzicht! Echt prachtig.

Hoe is het met Anton, gaat dat weer wat beter?

ESTHER: Dat lijkt heel wat, maar meer is het ook niet.

Hij is nog steeds de weg een beetje kwijt. Niet op het padje, net ernaast, zeg maar.

Hij kan zijn roots niet meer vinden, de ziel. Is op zoek naar zijn identiteit. Volgens mij kan ie blijven zoeken. En nog wat meer van die onzin.

Tegenwoordig loopt hij de hele dag een beetje te prevelen....

LIEN: Nou dan zegt hij tenminste nog wat. Peter brengt hele dagen zwijgend door, helemaal in zichzelf gekeerd. Verscholen achter de familie en het verleden. Hij draagt dat als een zware last met zich mee.

En iedereen zeurt aan zijn kop. Dat hij moet PRATEN, het eruit moet gooien. Want dat lucht op. En hoe meer ze vragen, hoe meer hij in zichzelf keert. En daardoor heb je dus geen enkel idee hoe het echt met hem gaat.

En ik ben altijd bang. Bang dat er iets gebeurt. Bang dat hij ineens weg is.

Dat je zeker weet dat het niet goed is. Dat het niet goed met hem gaat.

Dat hij god-weet-wat zichzelf aandoet.

En dat als het gebeurt, dat je eigenlijk al wist dat het ooit zou gebeuren.

Dat hij ineens weg is. Zo in het niets.

En dan vandaag weer - de sterfdag van hun vader – al 20 jaar HET jaarlijkse dieptepunt. Ik hou altijd mijn hart vast en hoop dat er geen gekke dingen gebeuren.

Sorry, ik draaf een beetje door.

ESTHER: Dat geeft toch niets! Ik kan me heel goed voorstellen dat het je zo hoog zit...

En wij moeten er dan elke keer maar wat van maken....

Ja want we voelen de pijn wel, maar wij nemen m niet weg he?

Maar ik moet wel zeggen dat Anton elk jaar weer erg zijn best doet in de keuken.

Sandra zou toch ook komen?

ESTHER: Ja als het goed is wel... het is net uit met die.. Hoe heet ze ook alweer?

LIEN: Mathilde...

ESTHER: Oh ja Mathilde, de naam alleen al ... Mathilde de zoveelste... dat ging niet meer. Draak van een wijf trouwens, maar ja daar is ze zelf nu ook achter.

LIEN: Zelig hoor.

ESTHER: Ze is er goed depri van... maar wel beter zo
(Sandra komt binnen)

LIEN: Nou... Kijk wie we daar hebben!

Sandra! Toch nog.... We vroegen ons net af...

SANDRA: Toch nog? Het was even zoeken, maar ZO laat ben ik ook weer niet... Of begint het verwijten nu al?

LIEN: Nee, natuurlijk niet, maar ik vroeg me net af of je er zou zijn...
Het is toch niet niks..

SANDRA: WAT is niet niks?

LIEN: Dat gedoe met Mathilde.

SANDRA: Oh dat.. Ik hoop dat we DAT vanavond kunnen laten rusten anders heb ik NU al gegeten en gedronken en ben ik toch voor het donker weer thuis! We hebben vandaag al genoeg! Zou ik zo zeggen.

LIEN: Tuurlijk, tuurlijk ... Weggaan is geen optie.. Als vanouds. De sterfdag. We zijn weer samen, weer een jaar verder en Anton heeft weer heerlijk gekookt.

ESTHER: En er is genoeg te drinken om een zwembad mee te vullen...

Wijn?

SANDRA: Ja, laten we daar mee beginnen!

(Anton komt vanuit de keuken binnen)

Aaah daar is hij! De chef!

(Anton loopt naar ze toe maar houdt fysiek afstand. Knuffelt met mimiek)

ANTON: Namastee... *(handen tegen elkaar richting Sandra)*

Ik was nog even bezig met de laatste dingetjes.

Maar zussie, fijn dat je toch bent gekomen.. Namastee

SANDRA: Namastee broer. *(Vragende mimiek naar Esther)*

(Esther in mimiek, verontschuldigend: ja laat maar, leg ik nog wel uit)

ANTON: Hee Lien.... *(Handen samen en ook van elkaar tegen elkaar)* Fijn dat je er bent...

LIEN: Dag schat!, wat heerlijk om je weer te zien!!! Je ruikt helemaal Indisch.. Zalig!

ANTON: En Peter?

LIEN: ...die staat daar... stil in zichzelf te zijn, zoals altijd

ANTON: Oh. Ok..

Mensen fijn dat jullie er zijn: Selamat makan

Het laat me toch elke keer niet onberoerd.... Indisch koken. Alsof ... al mijn zintuigen uit een ver verleden weer opengaan. Alsof ... ik weer een heel klein beetje voel wie ik ben. Of was. Als... of... nou laat maar.

Straks zelf in de keuken opscheppen he, maar dat weten jullie wel.

Ik heb ook nog een rondje versgebakken emping

LIEN: Het is weer ongeloofelijk Anton...

SANDRA: Ongeloofelijk

LIEN: Hoezo ongeloofelijk?

SANDRA: *(tegen Esther)* Het gezeik, het gedoe.

ESTHER: Gezeik? Gedoe?

SANDRA: De éne broer loopt autistisch rond en kan niet praten. Sluit zich weken van tevoren in zichzelf op want het woord familie is weer eens gevallen... en Indisch

En de jongste hier is het hele jaar een beetje boeddhistisch de weg kwijt maar voelt zich als herboren zolang zijn kop boven een pan rendang hangt. Het zal wel aan mij liggen, maar ik als middelste lijk als enige nergens last van te hebben.

ESTHER: Ja ja. Jij boft maar...

SANDRA: Geloof je me niet?

ESTHER: Het is niet zo dat jij zonder enig probleem je door het leven laveert, ...zal ik maar zeggen.

SANDRA: Hoe bedoel je dat? IK heb geen problemen hoor... ja een paar mensen in mijn omgeving zitten wat met zichzelf in de

knoop, dat klopt

Die moeten maar met zichzelf dealen...toch?

ESTHER: Dat, maar ze moeten ook met jou dealen...

SANDRA: Bedoel je dat IK de oorzaak ben van al hun problemen?

Nou, ik dacht het NIET.

ZEKER niet.

Oh God nee, HELEMAAL NIET zelfs.

ESTHER: Laat maar, neem nog een wijntje.

Even pauze met een spelletje Tsjongklak?

ANTON: Namastee broer, wat sta je weer te mijmeren? - Kom je zo ook?

PETER: Ik kom eraan.

ANTON: Want het eten is zo goed als klaar en ze kunnen niet wachten.

PETER: Geweldig...

ANTON: Je weet niet wat je proeft.. en ruikt... djintan, trassi, djahé, citroengras – en alles vers

PETER: Echt lekker man...

ANTON: Weet je nog wel van vroeger... Sambal boontjes, rendang... boemboe van zelfgemaakte sambal. Scherp in je mond en dan trekt het door - tot het tussen je schouderbladen tintelt. En eitjes.... zoet, maar toch pittig, beetje zuur... Mama's favoriet. Het staat zo op tafel..

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto